

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Kateřiny Čuhelové, Ph.D., a soudců Mgr. Ivy Krejčířové a JUDr. Michala Ryšky ve věci

navrhovatelky: _____, narozená dne _____

trvale bytem _____

proti

odpůrci: _____, narozený dne _____

trvale bytem _____ mo

zastoupený advokátkou JUDr. Zdeňkou Jedličkovou
sídlem Bašty 413/2, 602 00 Brno

za účasti státního zastupitelství

o návrhu na vydání předběžného opatření,

o odvolání odpůrce proti usnesení Městského soudu v Brně ze dne _____, č. j. _____,

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně se v I. výroku, s výjimkou stanovenou ve II. výroku usnesení odvolacího soudu, a ve II. výroku **potvrzuje**.
- II. Usnesení soudu prvního stupně se v I. výroku v části, v níž bylo odpůrci uloženo zdržet se setkávání s navrhovatelkou, jakož i jejího kontaktování, a to jakýmkoliv způsobem, a v části, v níž bylo odpůrci zakázáno přibližovat se k navrhovatelce na vzdálenost kratší 100 m, **mění tak**, že se stanovuje tato výjimka:

Odpůrce je oprávněn navazovat kontakt s navrhovatelkou a přibližovat se k navrhovatelce na vzdálenost kratší 100 m v rozsahu týkajícím se zajištění styku odpůrce s nezletilými _____ a _____ a při komunikaci ohledně výkonu rodičovské odpovědnosti k nim.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění:

1. V záhlaví označeným usnesením soud prvního stupně uložil odpůrci povinnost zdržet se setkávání s navrhovatelkou, zdržet se nežádoucího sledování a obtěžování navrhovatelky, jakož i jejího kontaktování, a to jakýmkoliv způsobem, dále bylo odpůrci zakázáno přibližovat se k navrhovatelce na vzdálenost kratší 100 m (I. výrok), soud prvního stupně uložil odpůrci povinnost zaplatit České republice, Městskému soudu v Brně, soudní poplatek ve výši 1 000 Kč (II. výrok), žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (III. výrok).
2. Proti tomuto usnesení podal odpůrce odvolání, v němž popřel, že by navrhovatelku sledoval, občasné setkání vysvětlil blízkostí jejich bydlíšť, namítal, že si může vybrat místo, kam bude chodit

na oběd. Stravovací zařízení, v němž navrhovatelka pracuje, navštívil pouze 2x, přičemž se nechal obsloužit jejím kolegou. Namítal, že pokud má navrhovatelka s jeho přítomností na jejím pracovišti problém, má změnit své zaměstnání, tak jak změnila jejich nezletilým dětem bydliště, kdy se s nimi odstěhovala na druhou stranu Brna. Jelikož na podzim roku 2019 odpůrce prováděl stavební úpravy svého domu, nemohl docházet do stravovacího zařízení, kde pracuje navrhovatelka. Upozornil na skutečnost, že navrhovatelka opomněla uvést, že předběžné opatření, které bylo mezi účastníky v minulosti vydáno, bylo odvolacím soudem zrušeno jako neoprávněné. Popřel, že by se před nezletilými dětmi o navrhovatelce vyjadřoval způsobem popsáním v návrhu. Situaci, k níž mělo dojít dne 17. 10. 2019, popsal odlišně od navrhovatelky. Zákazem přibližování k navrhovatelce je mu znemožněno vyzvedávat nezletilé děti i účastnit se u soudních jednání. Navrhl, aby odvolací soud napadené usnesení změnil a návrh zamítl.

3. Do řízení vstoupilo státní zastupitelství, které navrhlo potvrzení napadeného usnesení jako věcně správného. Poukázalo na to, že pro nařízení předběžného opatření postačí osvědčení rozhodných skutečností, mělo za to, že navrhovatelka osvědčila nevhodné chování odpůrce vůči ní, zejména čestným prohlášením, osvědčila, že odpůrce navštěvuje zaměstnání navrhovatelky takřka denně, přičemž v okolí bydliště odpůrce se nachází ve vzdálenosti 160 m až 1,8 km jedenáct stravovacích zařízení, která nabízí jídla v obdobné cenové kategorii jako zaměstnavatel navrhovatelky. Pokud odpůrce sám není ochoten dobrovolně respektovat přání navrhovatelky, přičemž mu nic nebrání v tom, aby navštěvoval jiná stravovací zařízení, je na místě vynutit přání navrhovatelky soudním rozhodnutím. Tvzení navrhovatelky jsou podporována i závěry Krajského soudu v Brně, které učinil v usnesení ze dne sp. zn. nezletilé děti do péče navrhovatelky a odpůrci stanovil styk, kdy takto rozhodl i s ohledem na to, že odpůrce nechával děti samotné, aby mohl sledovat navrhovatelku. Dle sdělení kolizního opatrovníka nezletilých dětí účastníků, které si opatřilo MSZ, děti účastníků potvrzují, že odpůrce náhodně potkávají u školy, na zastávkách, u domu apod. Odpůrce svá tvrzení obsažená v odvolání ničím neosvědčuje, pouze se snaží zpochybnit tvrzení navrhovatelky.
4. Navrhovatelka se k odvolání nevyjádřila.
5. Krajský soud v Brně jako soud odvolací (§ 10 o.s.ř.) po zjištění, že odvolání bylo podáno k tomu oprávněným subjektem (§ 201 o.s.ř.), směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je přípustné (§ 201, § 202 o.s.ř.), bylo podáno včas (§ 204 odst. 1 o.s.ř.), v souladu s ustanovením § 212 a 212a odst. 1 o.s.ř. přezkoumal v celém rozsahu rozhodnutí soudu prvního stupně a řízení mu předcházející, bez nařízení jednání [§ 214 odst. 2 písm. c) o.s.ř.] i nad rámec odvolacích námitek, a poté dospěl k závěru, že odvolání není důvodné, vyjma části, kdy stanovil výjimku.
6. Dotazem na Městský soud v Brně odvolací soud zjistil, že dne 25. 11. 2019 navrhovatelka podala u soudu prvního stupně návrh na prodloužení doby trvání předběžného opatření, řízení je vedeno pod sp. zn. 7
7. Vzhledem ke skutečnosti, že navrhovatelkou byl dne 25. 11. 2019, tj. před uplynutím doby uvedené v § 408 zák. č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „z.ř.s.“) podán návrh na prodloužení doby trvání předběžného opatření (§ 410 odst. 1 z.ř.s.), jehož zákonným účinkem je prodloužení doby trvání předběžného opatření do doby, než soud o návrhu na prodloužení rozhodne (§ 410 odst. 2 z.ř.s.), nedošlo ve věci k zániku předběžného opatření uplynutím doby trvání a o odvolání odpůrce proti nařízení předběžného opatření bylo proto třeba odvolacím soudem meritorně rozhodnout.
8. Z obsahu spisu odvolací soud zjistil, že návrhem doručeným soudu prvního stupně dne 29. 10. 2019 se navrhovatelka domáhala nařízení předběžného opatření specifikovaného shora. Ohledně vztahu s odpůrcem uvedla stejné skutečnosti jako v řízení vedeném u soudu prvního stupně pod sp. zn. kdy obsah listin a podání je účastníkům řízení dobře znám, a proto si odvolací soud na ně dovoluje odkázat. Účastníci řízení jsou stále manželé, nezletilé děti i

nejprve byly předběžným opatřením, a následně ve věci samé, svěřeny do výchovy navrhovatelky, odpůrci byl stanoven styk s dcerami 1x za 14 dní. Dále popsala vývoj vztahu účastníků, který skončil v únoru 2017, kdy se navrhovatelka od odpůrce odstěhovala. S tím se však odpůrce nesmířil a navrhovatelku neustále vyhledával, chodil za ní do práce, čekal na ni před domem, snažil se ji doprovázet do práce apod. K návrhu navrhovatelky soud prvního stupně usnesením ze dne . . . č. j. . . uložil odpůrci zákaz přibližování se k navrhovatelce, jejího obtěžování a sledování. Od června 2019 odpůrce pokračuje v neustálém sledování navrhovatelky a vyhledávání její přítomnosti. Z tohoto důvodu se navrhovatelka rozhodla z bytu na ulici . . . odstěhovat. Od září 2019 začal odpůrce navštěvovat navrhovatelku v jídelně, kde pracuje, když navrhovatelka vydává jídla, odpůrce si sedne tak, aby na ni viděl a mohl ji sledovat. Často také odpůrce jezdí autem kolem zaměstnání navrhovatelky v době, kdy jde z práce a sleduje ji. Proto navrhovatelka požádala kolegu . . . , aby ji odvezl na zastávku. Navrhovatelka opakovaně prostřednictvím SMS zpráv vyzvala odpůrce, aby ji nesledoval, což odpůrce nerespektuje. Odpůrce rovněž navrhovatelku očerňuje před dětmi, což nepodporuje zdravý vývoj dětí. Dne 17. 10. 2019 obtěžoval kamarádku . . . , která byla v Lužánkách s dětmi účastníků a čekala na navrhovatelku, kdy odpůrce slovně paní . . . napadl, křičel na ni, co si dovoluje stýkat se s jeho dcerami, že je „zmetek“, útočil na adresu navrhovatelky, že je „špatný člověk“, což působilo špatně nejen na paní . . . , ale i na děti účastníků. Odpůrce je i nadále sledoval v Lužánkách. Navrhovatelku kontaktuje i prostřednictvím SMS zpráv, snaží se o telefonní kontakt, a to i několikrát denně. Pokud mu navrhovatelka telefon zvedne, vede monology o sobě a žádá navrhovatelku, aby se k němu vrátila. Navrhovatelka oznámila tyto skutečnosti na Policii ČR, k osvědčení svých tvrzení předložila čestná prohlášení . . . a . . . , kopie SMS zpráv, úřední záznam o podání vysvětlení, fotografie odpůrce, flash disk s audio a video nahrávkami. Soud rozhodl napadeným usnesením, když shledal existenci zákonných podmínek pro vyhovění návrhu, neboť navrhovatelka osvědčila předloženými důkazy, že se odpůrce vůči ní opakovaně dopouští jednání, kterým naplňuje ust. § 751 odst. 1 o.z. a § 402 odst. 1 z.ř.s.

9. Odvolací soud telefonickým dotazem na Policii ČR, Městské ředitelství policie Brno, 4. oddělení obecné kriminality, zjistil, že navrhovatelka na Policii ČR oznámila nevhodné chování odpůrce vůči ní tak, jak je popsáno v úředním záznamu o podaném vysvětlení na č. l. 20 spisu s tím, že věc byla postoupena přestupkové komisi ÚMČ Brno-sever dne 19. 11. 2019, doposud však rozhodnuto nebylo. Policejní komisařka Bc. Pernicová uvedla, že odpůrce v době trvání předchozího předběžného opatření navrhovatelku nekontaktoval, poté, co bylo zrušeno krajským soudem, ji opět začal vyhledávat. Pracovnice OSPOD Brno-sever - paní Kožíšková sdělila, že odpůrce se stýká s nezletilými dcerami účastníků dle předběžného opatření, které bylo vydáno v opatrovnickém řízení, navrhovatelka, která se odstěhovala z předchozího bydliště na ulici . . . , mu dcery vozí na tuto adresu a on si je tam přebírá a na této adrese navrhovatelce také vrací. Z aplikace ISAS soudu prvního stupně bylo zjištěno, že rozsudkem soudu prvního stupně ze dne . . . byly nezletilé dcery účastníků na dobu do i po rozvodu svěřeny do výchovy navrhovatelky, odpůrci bylo stanoveno výživné a byl mu upraven styk s nimi, rozsudek doposud není pravomocný, ohledně výživného a dlužného výživného je předběžně vykonatelný.
10. Podle § 81 o.z. je chráněna osobnost člověka včetně všech jeho přirozených práv. Každý je povinen ctít svobodné rozhodnutí člověka žít podle svého (odst. 1). Ochrany požívají zejména život a důstojnost člověka, jeho zdraví a právo žít v příznivém životním prostředí, jeho vážnost, čest, soukromí a jeho projevy osobní povahy (odst. 2).
11. Podle § 82 odst. 1 o.z. má člověk, jehož osobnost byla dotčena, právo domáhat se toho, aby bylo od neoprávněného zásahu upuštěno nebo aby byl odstraněn jeho následek.
12. Citovaná ustanovení občanského zákoníku nacházejí procesní reflexi v ustanoveních § 400 a následujících zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „z.ř.s.“). Subsidiárně se pak podle § 1 odst. 2 z.ř.s. užije občanský soudní řád.

13. Podle § 405 odst. 1 z.ř.s. vyhoví-li soud návrhu, uloží odpůrci předběžným opatřením zejména, aby: a) opustil společně obydlí, jakož i jeho bezprostřední okolí, nezdržoval se ve společném obydlí nebo do něj nevstupoval, b) nevstupoval do bezprostředního okolí společného obydlí nebo navrhovatele a nezdržoval se tam, c) se zdržel setkávání s navrhovatelem, nebo d) se zdržel nežádoucího sledování a obtěžování navrhovatele jakýmkoliv způsobem.
14. Podle § 75c odst. 1 o.s.ř. nepostupoval-li podle § 75a nebo podle § 75b odst. 2, předseda senátu nařídí usnesením předběžné opatření, jestliže bude prokázáno, že je třeba, aby byly zatímně upraveny poměry účastníků, nebo že je tu obava, že by výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen, a jestliže budou alespoň osvědčeny skutečnosti, které jsou rozhodující pro uložení povinnosti předběžným opatřením.
15. Odvolacímu soudu je z jeho úřední činnosti známo, že navrhovatelka se návrhem ze dne 23. 3. 2019 domohla vůči odpůrci nařízení obdobného předběžného opatření, kdy soud prvního stupně usnesením ze dne [redacted], č. j. [redacted] návrhu zcela vyhověl a nařídil předběžné opatření, kterým odpůrci uložil zdržet se setkávání s navrhovatelkou, zdržet se jejího nežádoucího sledování a obtěžování, jakož i jejího kontaktování, a to jakýmkoliv způsobem, dále zdržet se vstupu do domu v [redacted] a jeho bezprostředního okolí a kterým odpůrci zakázal přibližovat se k navrhovatelce na vzdálenost kratší 100 m. Odvolací soud k odvolání odpůrce usnesením ze dne [redacted], č. j. [redacted] usnesení soudu prvního stupně změnil a návrh zamítl, když dopěl k závěru, že žádný z důkazů existenci stalkingu neosvědčuje a pro teritoriální ochranu navrhovatelky nejsou splněny podmínky. Měl za osvědčené, že odpůrce v minulosti navrhovatelku sledoval, a to v průběhu roku 2017, patrně i počátkem roku 2018, v řízení však nebylo osvědčeno aktuální sledování navrhovatelky odpůrcem. Situace, kdy se objevoval odpůrce poblíž školy nezletilých dcer účastníků, nebyly s ohledem na obsah spisu odvolacím soudem posouzeny jako stalking navrhovatelky a tvrzené obtěžování navrhovatelky prostřednictvím SMS zpráv a telefonických hovorů nebyly osvědčeny ničím.
16. V posuzované věci se navrhovatelka domáhá ochrany před nežádoucím sledováním a obtěžováním (stalkingem) a nikoli před domácím násilím (násilím ve společné domácnosti), když v předchozím řízení se domáhala částečně i teritoriální ochrany.
17. Anglický výraz „stalking“ byl původně používán jako synonymum pro vystopování lovené zvěře a přiblížení se k ní. Mezi formy stalkingu patří např. vyhrožování ublížením na zdraví nebo jinou újmu, oběti nebo osobám jí blízkým, vyhledávání osobní blízkosti nebo sledování oběti (čekání v místě bydliště, zaměstnání aj.) vytrvalé kontaktování prostřednictvím prostředků elektronických komunikací písemně nebo jinak, omezování oběti v obvyklém způsobu života nebo zneužití jeho osobních údajů za účelem získání osobního nebo jiného kontaktu. Společným rysem těchto forem stalkingu je záměr obtěžovat jiného natolik intenzivně, že to již ohrožuje jeho psychickou a v některých případech i fyzickou integritu.
18. Odvolací soud dospěl k závěru, že rozhodnutí soudu prvního stupně je zcela správné, neboť odpůrce zasahuje do práva na ochranu osobnosti navrhovatelky způsobem a intenzitou, zasluhující ochranu prostřednictvím shora citovaných ustanovení o.s.ř. a z.ř.s. Oproti předchozímu řízení, které bylo vedeno před soudem prvního stupně pod sp. zn. [redacted] kdy odvolací soud dospěl k závěru, že existence stalkingu ze strany odpůrce vůči navrhovatelce osvědčena nebyla, je v posuzovaném případě situace jiná. Účastníci řízení jsou stále manželé, rozsudkem soudu prvního stupně ze dne [redacted], č. j. [redacted], byly nezletilé dcery účastníků na dobu do i po rozvodu svěřeny do výchovy navrhovatelky, odpůrci bylo stanoveno výživné a byl mu upraven styk s nimi, rozsudek doposud není pravomocný, ohledně výživného a dlužného výživného je předběžně vykonatelný. Styk odpůrce s nezletilými dcerami účastníků doposud probíhá na základě předběžného opatření nařízeného usnesením Krajského soudu v Brně ze dne [redacted], č. j. [redacted] na základě kterého je odpůrce oprávněn stýkat se s dcerami účastníků každou lichou sobotu

od 9 do 18 hodin. Pokud kolizní opatrovník v době předchozího rozhodování hodnotil vztah mezi účastníky jako klidnější, směřující k uzavření dohody ohledně úpravy výchovy a výživy k nezletilým dcerám, tak nyní je situace jiná. K uzavření dohody mezi účastníky nedošlo, naopak evidentně po vydání usnesení odvolacího soudu v předchozím řízení o návrhu na vydání předběžného opatření, kterým byl návrh navrhovatelky zamítnut, došlo k obnovení chování odpůrce, spočívajícího ve sledování a kontaktování navrhovatelky, které již není racionálně a rozumně vysvětlitelné, např. s ohledem na blízkost bydlíšť účastníků, neboť navrhovatelka se spolu s dcerami odstěhovala na odpůrci patrně neznámé místo. Přítomnost odpůrce v blízkém okolí navrhovatelky, zejména na jejím pracovišti ve stravovacím zařízení, a to přes jasné vyjádřený odpor navrhovatelky opakovaně odpůrci vyjádřený, rovněž nelze považovat za nějakou náhodu. Z obsahu znaleckého posudku PhDr. Mezníka, který byl vypracován v opatrovnickém řízení, je patrné, že se odpůrce ke sledování navrhovatelky v roce 2017 a 2018 sám přiznal, z tohoto důkazu je rovněž zřejmé, že odpůrce má sníženou výchovnou způsobilost a snaží se navrhovatelku v očích dcer dehonestovat, což se však obrací proti němu. Sledování navrhovatelky v období od června 2019 do vydání napadeného usnesení je nyní osvědčováno čestnými prohlášeními kamarádky navrhovatelky,

a kolegy navrhovatelky ze zaměstnání, a videozáznamy předloženými navrhovatelkou. Ze SMS zpráv z mobilního telefonu navrhovatelky je zřejmé, že odpůrci jednoznačně sdělila dne 17. 9. 2019, že si nepřeje, aby ji kontaktoval, obtěžoval, sledoval, chodil za ní do zaměstnání a sdělila mu, že si mění telefonní číslo, tento požadavek odpůrce nerespektoval, což vyplývá nejen ze zmiňovaných čestných prohlášení, ale i z výpisů hovorů zachycených v mobilním telefonu. Skutečnost, že odpůrce navrhovatelku sleduje, vyplývá mimo jiné i ze sdělení kolizního opatrovníka, kterému tuto skutečnost sdělily nezletilé dcery účastníků, to stejné vyplývá i ze sdělení Policie ČR zachyceného v úředním záznamu na č. l. 47. Účastníci řízení, byť manželé, spolu takřka tři roky nežijí a navrhovatelka opakovaně odpůrci dává najevo, že si nepřeje, aby se vyskytoval v její blízkosti a kontaktoval ji, což odpůrce respektuje minimálně.

19. Vztah účastníků skončil více jak před dvěma lety, kdy se navrhovatelka od odpůrce s nezletilými dcerami odstěhovala, jasně a srozumitelně dala odpůrci najevo, aby se jeho kontakt s ní minimalizoval na záležitosti týkající se realizace styku s nezletilými dcerami účastníků, což odpůrce nerespektuje, evidentně není schopen přijmout fakt, že vztah mezi účastníky skončil a není schopen se s nastalou situací vypořádat. Absolutně není na místě, aby odpůrce vyhledával blízkost navrhovatelky přes její nesouhlas a ani to, aby ji kontaktoval. Odpůrce musí přijmout skutečnost, že vztah mezi účastníky nebude obnoven, navrhovatelka jednoznačně vyjádřila, že si to nepřeje, dokonce kvůli chování odpůrce změnila i své bydliště, aby bydlela od odpůrce ve větší vzdálenosti než doposud. Přitom požadavek navrhovatelky žádným zásadním způsobem neomezuje odpůrce v jeho právech, výrazně neomezuje svobodou jeho pohybu, nevyžaduje jakékoliv aktivní jednání, jedná se o minimální zásah, který je s ohledem na chování odpůrce zcela legitimní. Jako nehorázný hodnotí odvolací soud požadavek odpůrce na to, aby si navrhovatelka našla jiné zaměstnání, pokud jí vadí přítomnost odpůrce na jejím pracovišti, když jak správně poukázalo MSZ ve svém vyjádření k odvolání, v okruhu odpůrceva bydliště se nachází celá řada stravovacích zařízení, která nabízí obědy v obdobných cenových relacích jako zaměstnavatel navrhovatelky, není proto žádný důvod, aby se odpůrce musel stravovat právě u zaměstnavatele navrhovatelky, a proto předběžné opatření ani v této oblasti odpůrce žádným zásadním způsobem neomezí.
20. Jelikož odpůrce je oprávněn dle usnesení Krajského soudu v Brně ze dne č. j. stýkat se s nezletilými dcerami účastníků v rozsahu stanoveném v tomto usnesení a navrhovatelka je povinna odpůrci nezletilé dcery odevzdávat, a rovněž s ohledem na výkon rodičovské odpovědnosti k nezletilým dcerám odvolací soud napadené rozhodnutí změnil stanovením výjimky dle § 405 odst. 3 z.ř.s., aby v tomto rozsahu a výlučně za tímto účelem nebyl kontakt mezi rodiči předběžným opatřením blokován.

21. Odvolací soud proto po konstatování, že rozhodnutí soudu prvního stupně je věcně správné, toto rozhodnutí dle § 219 o.s.ř. potvrdil, pouze jej částečně změnil v I. výroku stanovením výjimky dle § 405 odst. 3 z.ř.s. (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ve věci sp. zn. 23 Cdo 251/2012 ze dne 26. 9. 2013).
22. Výrok o povinnosti odpůrce zaplatit soudní poplatek je pak věcně správný [§ 2 odst. 3, § 11 odst. 2 písm. p) zákona o soudních poplatcích, položka 5 Sazebníku poplatků].
23. Protože došlo k částečné změně usnesení soudu prvního stupně stanovením výjimky, odvolací soud rozhodl dle ust. § 224 odst. 2 o.s.ř. i o náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně. Za situace, kdy odpůrce byl úspěšný pouze v nepatrné části, a navrhovatelce žádné náklady řízení nevznikly, pak dle § 142 odst. 3 o.s.ř. nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, což se týká i řízení odvolacího (§ 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 3 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné.

Brno 17. prosince 2019

JUDr. Kateřina Čuhelová, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu